

Enkhuizen, 18 maart 2026

Met nieuwe ogen – De Zuiderzee inspireert hedendaagse kunstenaars al 20 jaar

Jubileumtentoonstelling in het Zuiderzeemuseum | 9 mei tot en met 30 augustus 2026

Sinds 2006 bouwt het Zuiderzeemuseum aan een bijzondere deelcollectie met werk van hedendaagse kunstenaars, (mode)ontwerpers en fotografen, die zich laten inspireren door de geschiedenis van de Zuiderzee. Ter gelegenheid van dit twintigjarig jubileum presenteert het museum in het Schathuys de nieuwe tentoonstelling *Met nieuwe ogen* een selectie uit deze verzameling. Kunstenaars waaronder Viktor & Rolf, Jimmy Nelson en Christien Meindertsma keken met een frisse blik naar het verleden van de Zuiderzee. In hun werken namen ze iets van vroeger mee naar het heden en gaven er zo nieuwe betekenis aan. De nieuwste aanwinst in de collectie van het museum, *In de stilte van de diepe waterkelder* van Nynke Koster, wordt tijdens de opening van de tentoonstelling officieel gepresenteerd. [Met nieuwe ogen](#) opent op 9 mei voor bezoekers van het museum.

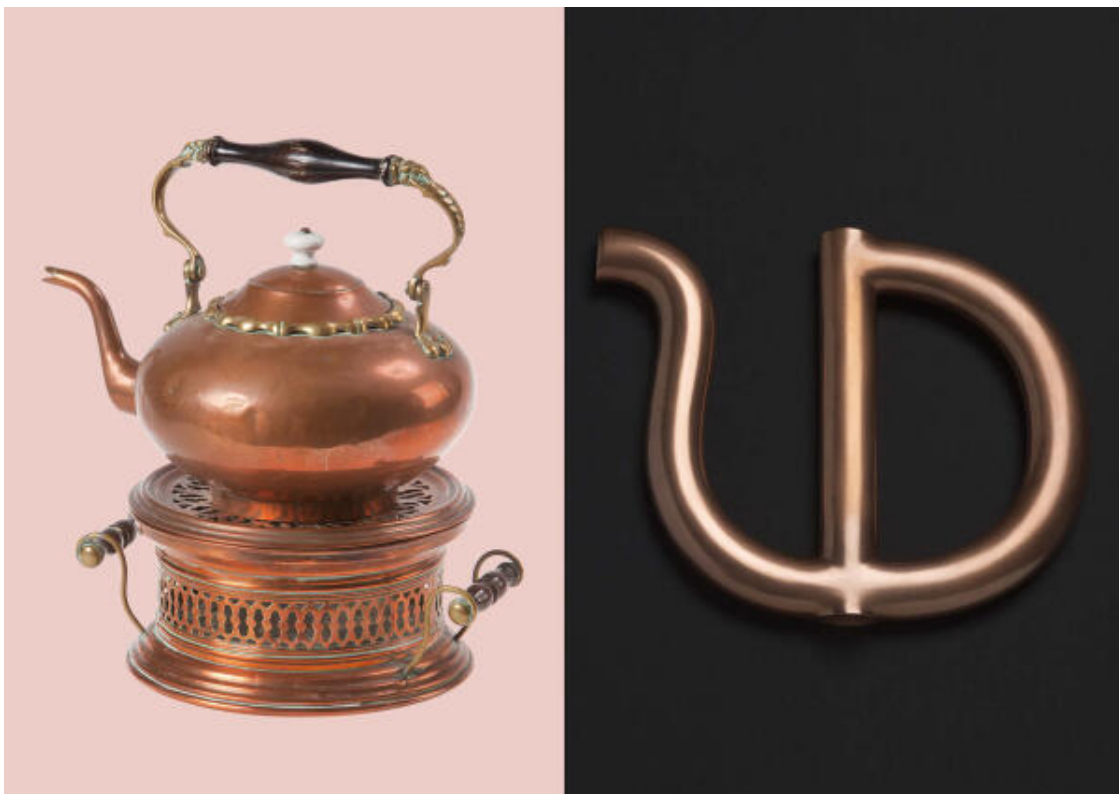

Links: Emile Charlet (1851-1910), Terugkeer van de markt, Nunspeet, 1885, Olieverf op doek, Collectie Zuiderzeemuseum | Rechts: Jimmy Nelson (1967) | Alie, Nienke & Rhodé | Noordwest-Veluwe, Gelderland | The Netherlands, 2021, Collectie Zuiderzeemuseum Enkhuizen

Conservator van het Zuiderzeemuseum, André Groeneveld- verantwoordelijk voor deze deelcollectie en de realisatie van deze tentoonstelling - licht toe: "Met het reflecteren op onze collectie laten we zien dat het verleden geen afgesloten hoofdstuk is. Hedendaagse kunstenaars houden het erfgoed levend door het te bevragen, te bewerken en er zo een eigentijdse invulling aan te geven."

Historische collectie als inspiratiebron

Wat in 2006 begon als een gedurfde reactie op tegenvallende bezoekerscijfers en het soms stoffige imago van het Zuiderzeemuseum, groeide uit tot een vanzelfsprekende manier om de historische collectie met nieuwe ogen te bekijken. Inmiddels hebben veel hedendaagse kunstenaars zich laten inspireren door Zuiderzeeambachten, -gebruiken en -verhalen en deze vertaald naar nieuw werk. Zo laat de collectie zien dat de geschiedenis ook vandaag de dag een bron van inspiratie vormt. Zij is nooit een doel op zich geweest, maar een middel: een uitnodiging om anders te kijken en te ontdekken dat erfgoed niet alleen gaat over wat was, maar vooral over wat wij vandaag met dat verleden doen.

Links: Waterketel met komfoor, collectie Zuiderzeemuseum, 1870-1880 | Rechts: Aldo Bakker, Watering can, 2016

Nieuwste aanwinst

De meest recente toevoeging aan deze collectie is het bijzondere object *In de stilte van de diepe waterkelder* van Nynke Koster (1986), gesitueerd in de binnentuin van het Schathuys. Haar werk verwijst naar de onder het kunstwerk gelegen historische waterkelders en is een afgietsel van de bakstenen wanden van één van deze ruimtes. De subtiele verkleuringen en de markering van het vroegere waterniveau zijn daarbij zorgvuldig zichtbaar gelaten. Met dit kunstwerk maakt Koster een normaal voor publiek ontoegankelijk deel van het museumcomplex ervaarbaar voor bezoekers. Het werk is uitgevoerd op circa 65 procent van de oorspronkelijke schaal en gaat door de materiaalkeuze en toevoeging van audio een bijzondere dialoog aan met de ruimte.

Links: Waterkelder Zuiderzeemuseum | Rechts: Artist impression werk Nynke Koster, *In de stilte van de diepe waterkelder*, 2026

Wat te verwachten?

De tentoonstelling is thematisch ingedeeld en toont naast het nieuwe werk ook vele historische inspiratiebronnen. De kunstenaars lieten zich daarbij inspireren door het water van de Zuiderzee, ambacht, streekdracht en persoonlijke gebeurtenissen. Een van de opvallende werken is *Aluminium Foil* (2012) van Hendrik Kerstens. Het sluit aan bij de collectie schilderijen, tekeningen, foto's en prentbriefkaarten van Volendamse vrouwen met hun karakteristieke witte kanten muts – de hul – die synoniem werd voor Holland. De exact nagevormde hul is uitgevoerd in aluminium, wat het werk een hedendaags karakter geeft.

Spoken word artist Babs Gons schreef met haar gedicht *Zoveel Meer* een ode aan het IJsselmeer, de voormalige Zuiderzee. Deze opdracht van het Zuiderzeemuseum zorgde ervoor dat ze even stilstond en ging nadenken over de betekenis die water voor ons heeft. Vroeger verdienden de inwoners rond de Zuiderzee er hun brood mee en tegenwoordig is dit de belangrijkste zoetwatervoorziening van Nederland.

Babs Gons, staand aan het IJsselmeer, foto studio Merike

Nog meer zien?

Dwars door de historische setting van het Zuiderzeemuseum loopt de designroute. Op meer dan 15 locaties in 't Zuiderzeedorp en Schathuys is doorlopend te zien hoe de culturele geschiedenis van de Zuiderzee vormgevers en kunstenaars inspireert tot nieuw werk. Voorbeelden zijn *The Flax Project* van Christien Meindersma (geïnspireerd op het ambacht touwslaan), de stopmotionfilmpjes van Lyske Gais (geïnspireerd op oorspronkelijke herkomst van panden uit 't Zuiderzeedorp) en *Tot stof* van Studio RENS (geïnspireerd op klederdracht bij rouw). Vanaf april 2026 licht het museum iedere maand een kunstwerk uit. In april staat [The Blue Fishvendor](#) van Hugo Kaagman (geïnspireerd op betegelde woonkamers) centraal.

Hugo Kaagman, The Blue Fishvendor, Zuiderzeedorp, foto Flying Dutchmen

SAVE THE DATE

Op donderdag 7 mei van 10.30 tot 12.30 uur vindt de perspreview plaats van de tentoonstelling *Met nieuwe ogen*. Laat via press@zuiderzeemuseum.nl weten of we op jouw komst mogen rekenen.

Beeld headerfoto: Hendrik Kerstens (1956), Aluminium foil, 2012, collectie Vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum, verworven met bijdrage van Ars Donandi - Van Heemstra-Meybaum Fonds

Noot voor de redactie / niet voor publicatie:

Neem voor meer inhoudelijke informatie, beeldmateriaal of aanvragen voor een interview contact op met Willeke Otten, communicatieadviseur, via 0228-351125 of 06-23828067, e-mail press@zuiderzeemuseum.nl

Het Zuiderzeemuseum verzamelt en beheert al meer dan 75 jaar erfgoed uit het voormalige Zuiderzeegebied. Het museum nodigt bezoekers actief uit om zich in te leven in de geschiedenis en uit te leven door te ervaren, te doen en te proeven. Jong en oud wandelt in 't Zuiderzeedorp honderd jaar terug in de tijd en komt in aanraking met de Zuiderzeecultuur. In de vaste tentoonstelling van het Schathuys duiken bezoekers in de verhalen over het leven aan de voormalige Zuiderzee. Het museum brengt de cultuurhistorische collectie op verrassende wijze samen met hedendaagse kunst, vormgeving en design. Kijk op zuiderzeemuseum.nl voor een overzicht van alle tentoonstellingen.

Van Tripadvisor heeft het Zuiderzeemuseum voor 2025 de Travellers' Choice Award mogen ontvangen. Lonely Planet heeft op haar website het Zuiderzeemuseum als 'Top choice' opgenomen. Michelin Guide Travel & Culture heeft het Zuiderzeemuseum met twee sterren gewaardeerd. De redactie van DagjeWeg.NL heeft het Zuiderzeemuseum genomineerd voor de DagjeWeg.NL Award 2026 .

Leef je in, leef je uit

VRIENDEN
LOTERIJ
elke dag pluster

